

De 'slechte smaak' van Jango Edwards

De clown is ontleend aan de dronkelap. Zijn slobberige, afzakkende kleren en zijn waggelende gang, het steeds herhalen en het niet begrijpen wat er tegen hem gezegd wordt, suggereren dronkenschap in een ver stadium. In de loop der tijden is het openlijke alcoholgebruik bij de clownsfiguur verdwenen, maar het teveel aan vocht dat hij heeft ingenomen spuit nog altijd uit zijn oren en fontanel naar buiten en de rode neus is het symbool van de clown gebleven.

De clown is tot een softie gemaakt, maar we kunnen er nog altijd de spottende dronkaard in herkennen die geniet van zijn bacchantische staat, waarin hij zich volkomen kan laten gaan zonder dat hem dat kwalijk wordt genomen. Integendeel: het wordt van hem verwacht, hij mag zich misdragen en kan zich ondeugendheden permitteren die in het openbaar niet zijn toegestaan. Hij kan bijvoorbeeld zijn broek laten zakken of acuut verliefd worden op een dame in het publiek, steeds maar bij haar terug blijven komen en haar ongegeneerd aangapen. Hij laat het publiek lachen omdat hij, evenals de dronkeman, de onderdrukte en weggemoffelde kanten van de mens toont. *In vino veritas*. Maar juist omdat de clown over de schreef moet gaan en toch zijn onschuld dient te bewaren, anders is hij niet geloofwaardig, is het zo ontzettend moeilijk om een geslaagd clownsnummer te brengen. Er zijn tegenwoordig opleidingen

voor, maar er wordt in het vak gezegd dat je als clown geboren moet worden.

De Amerikaan Jango Edwards kwam lang geleden in Amsterdam terecht. Hij ontwikkelde zich tot clown in het Vondelpark, Paradiso en Melkweg en het daarmee verwante circuit en was de motor van het Festival of Fools. De laatste jaren maakt hij succesvolle tournees door heel Europa en hij trekt maandenlang volle zalen in Parijs. Hij is nu met een nieuw programma weer in Nederland te zien. Daarin toont hij dat hij, ook al is hij succesvol en een jaartje ouder geworden, zijn oorspronkelijke vitaliteit niet heeft verloren. Jango werkt met een klein arsenaal aan bewegingen, effecten en trucs, die hij volkomen heeft geperfectioneerd. Eigenlijk doet hij, zoals iedere clown, altijd hetzelfde; met kleine accentverschuivingen brengt hij zijn publiek steeds weer aan het lachen. Hij is begonnen op straat, wat je terugziet in zijn platvloerse humor, Jango is gefascineerd door tieten, konten en pikken.

Toch is hij niet grof, door zijn vakmanschap ontstijgt hij aan de kwalificatie van goede of slechte smaak. *Solid Gold* heet het nieuwe programma, waarin hij wordt geassisteerd door twee ervaren komieken, die zowel muzikanten als aan-gevers zijn. Daarnaast is er een briljante geluidsband. In hoog tempo volgen de nummers elkaar op. Alles kan ieder moment in het tegendeel omslaan, de man zelf ligt ook van het ene op het andere moment plat op de vloer om weer

als een rubberpop overeind te veren. Zijn werk heeft het hedendaagse tempo van housse en de videoclip, *never a dull moment*. Toch houdt het de noodzakelijke onschuld die des clowns is en zonder welke hij niet geloofwaardig zou zijn. Maar hij balanceert op de rand. Jango is dan wel gevormd door de Amsterdamse sfeer, maar in wesen provoceert hij de Amerikaanse preutsheid. Wat wij grappig in hem vinden, geldt in Amerika als slechte smaak. Wij kunnen erom lachen terwijl Amerikanen dichtklappen. Misschien zou je kunnen stellen dat hij met zijn grappen Europa, waar hij welkom is en succes heeft, uitspeelt tegen het Amerika dat hij heeft verlaten.

Rechts: Jango Edwards in *Solid Gold*

Onder: Sally Can't Dance, regie Carina Molier. Peter Eversteyn speelt Lou Reed en Gusta Geleijnse drie vrouwenrollen: een romantisch verlangen naar het Echte Leven

een vederlichte humor. Gusta Geleijnse neemt trefzeker de drie vrouwenrollen voor haar rekening, samenstelling en regie zijn van Carina Molier. Er wordt Amerikaans gesproken, wat de voorstelling iets naïefs geeft. De acteurs doen hun best op het accent, maar hier en daar liggen de klemtonen verkeerd en zit de uitspraak van een woord er naast. Ik ging me afvragen wat er van de tekst overblijft als er in het Nederlands zou worden gespeeld. Harde noten worden er niet gekraakt. Bewondering en genegeheid voor het onderwerp en een romantisch verlangen naar het Echte Leven liggen ten grondslag aan deze onkritische minibiografie, maar er zit natuurlijk veel meer in dit onderwerp. GERBEN HELLINGA

Ook in *Sally Can't Dance* wordt geen Nederlands gesproken. Deze kleine voorstelling is een evocatie van leven en werk van Lou Reed en de Velvet Underground. De vorm is curieus. Lou Reed, gezeten achter een grote tafel, leest voor uit zijn autobiografie in het gezelschap van drie vrouwen die in die tijd een rol speelden. Peter Eversteyn is in de huid van Lou Reed gekropen en speelt de held met

© 1993 VN/BV Weekbladpers
Raamgracht 4
1011 KK Amsterdam,
Postbus 1254
1000 BG Amsterdam
020 - 55 18 711
Fax 020 - 62 47 476
(uitsluitend redactie)

Hoofredactie

R. Ferdinandusse; J. van Tijn

Embedredactie

M. Breedts Bruyn; M. Cohen;

M. Huisken;

D. van de Manakker;

D. Schouten (boeken)

Redactie

I. Cornelissen; E. Drayer;
I. Harms; M. Josten; R. Kagie;
M. Kleijwegt; W. Klootwijk;
J. Koelwijn;

M. Koomen (documentatie);

R. van Meurs; L. Ornstein;

C. Peters (boeken);

K. Schapman; A. Scherphuis;

H. Smits; R. Sijmons;

U. den Tex; E. Verhey;

S. de Vogel; M. van Wezel;

G. van Westerlo

Redactionele medewerkers

R. van den Brink;

A. van Ieperen; F. Oosterwijk;

E. Reitsma; J.F. van Wijnen

Fotografen

H. van den Bogaard;

B. Nienhuis; S. Raviez

Omgeving

C. Fischer; H. Labordus;

R. Mettrop; L. van Warmerdam

Productiegeleiding

R. van Achten

Tekeningen David Levine

© The New York Review

of Books/TCP

Vertalers

N. de Swaan; R. Verhoef

Lithografie

B & R, Utrecht

Drink

Brouwer Offset, Delft

Abonnementsprijzen

Nederland:

per jaar (52 nrs) /218,50

per halfjaar (26 nrs) /113,50

per kwartaal (13 nrs) /58,-

Postgiro 1982324

België: per jaar (52 nrs) fr. 3902

per halfjaar (26 nrs) fr. 2027

per kwartaal (13 nrs) fr. 1035

Voor België en Luxemburg:

postcheques 000.0984330-71

t.n.v. Weekbladpers, Amsterdam

Buiten Nederland en België

uitsluitend per jaar (52 nrs)

Ned. Antillen /218,50

Overige landen /397,90

Los-nummerprijs

Nederland /5,50

België fr. 98; Luxemburg fr. 103

Abonnementen 020 - 55 18 421

Abonnementsgeld dient bij

voortuitbetaling te worden

voldaan. Abonnees die een

machtiging tot automatische

incasso hebben gegeven

ontvangen een korting van f 1,-

per betalingsperiode.

Abonnementen kunnen per

nummer ingaan en worden

automatisch verlengd, tenzij een

maand voor het verstrijken van de

abonnementsperiode bericht van

opzegging is ontvangen.

Opzeggingen worden onzerzijds

schriftelijk bevestigd.

Vermeld bij correspondentie

altijd uw abonnementsnummer

(zie de adreswijzel)

Opgeven advertenties

020 - 55 18 540

Fax 020 - 62 78 537

Alle advertentiecontracten worden

afgesloten conform de Regelen

voor het Advertentiewezen,

gedeponeerd bij de Rechterbanken

in Nederland.

Een exemplaar van de Regelen is

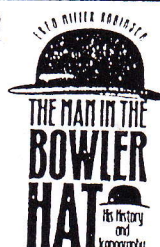
op aanvraag kosteloos verkrijgbaar

ISSN 0165 666

Onafhankelijk weekblad, waarin opgenomen Je Maintiendrai, De Stem. Opgericht 31 augustus 1940
Jaargang 54 Nummer 37 18 september 1993 Nederland /5,50 België fr 98

INHOUD

65

De Republiek der Letteren
■ Hulpverlening. *De haas en de jager*. Psychische stukken van A.J. Heerma van Voss, 65/ Nederlands proza. *Vincent van Willem Brakman*, 67/ Op komst. Nieuwe boeken van de herfst, 68/ Braziliaanse literatuur. *Diepe wildernis: de wegen* van João Guimarães Rosa, 69/ Amerikaanse literatuur. Driemaal *Verhalen van de stad van Armistead Maupin*, 70/ Poëzie. *De ui*, herinnering van Craig Raine, 71/ Nederlands proza. *Het zelfreinigend vermogen* van Chris Bos, Kinderboeken, 72/ Verzameling. *Opmars der plagiatoeren*. Handleiding voor de praktijk van Hans van Straaten, 73/ Dossier. *Doodgewone mannen* van Christopher R. Browning, 74/ Biografie. *Elaine and Bill. Portrait of a Marriage* van Lee Hall, 75/ Geschiedenis. *The Man in the Bowler Hat* van Fred Miller Robinson, 76/ Proefschrift. *Vertaalkunde versus vertaalkwetenschap* van Peter Versteegen, 77/ Afgeprijsd, Tijdschrift, 78/ Wat verder ter tafel komt, 79/ Het Literaire Leven van Peter van Straaten, Het favoriete gedicht van Jean-Paul Franssens, 80

6

Vrije tribune ■ Levenslied goes disco

7

Gedachten op dinsdagochtend
■ De brugfunctie van de kunstenaar

14

Terzijde ■ Leggen ze Buurmeijer nu in zijn eigen la?

17

Grijs ■ De eerste

27

Peter

33

Lex Dura ■ Vakantiepost

34

Yrrah

45

Hugh Jans ■ Van alles wat

64

Op het Damrak ■ De auto-industrie

85

Puzzle ■ Straten in de sixties

85

Schaken ■ Kasparov en Short

87

Agnes ■ Bea!

87

Geknipt voor u ■ Eieren van hennen met vrije uitloop

88

Jaap Vegter

Foto's omslag. Jeroen Krabbé: Bert Nienhuis. Arafat: Les Stone/Sygma/ABC. Schaken: Sunshine. Armani-pak: Rohn Meijer/Man. Sterfhuis Van Gogh: Jan Verlinde.

8

ISRAËL. De vredesactivisten van het eerste uur over hun verboden ontmoetingen met Arafat
■ Leonard Ornstein en Max van Wezel

9

DEN HAAG. In de marge van de overeenkomst tussen de PLO en Israël ■ Ko Colijn en Paul Rusman

10

DE ROL VAN NEDERLAND. De stille diplomatie in Den Haag ■ Robert Serry

13

HET NIEUWE DENKEN. De laatste waarschuwing van Buurmeijer ■ Ingrid Harms en Ursula den Tex

15

SCHAKEN IN LONDEN. Kasparov wil wel, maar Fischer durft niet ■ Max Pam

18

GRAND SEIGNEUR. John de Greef over de mythe van de mannenmode ■ Ageeth Scherphuis

20

GROOT NIEUWS. Wat leuk en gek is of kan worden ■ Trix Broekmans, Rudie Kagie, Wouter Klootwijk, Jannetje Koelwijn, Jan Fred van Wijnen

24

SARAJEVO. Open brief aan Ruud Lubbers
■ Jacques Post

28

WEEKBOEK DOKTER. Patiënt geeft ziekenhuis boete ■ Wouter Klootwijk en Rob Sijmons*

29

CENTRUM-DEMOCRATEN. Wie er met Jannaat in de Kamer komen
■ Rinke van den Brink

36

De 180 plakboeken van Jeroen Krabbé
■ Foto Bert Nienhuis

38

STADSLANDSCHAPPEN. Zuidamerikaanse schaduwen ■ Vincent van de Wijngaard

48

KOERANTIER OP CURAÇAO. De West van Jo van de Walle ■ John Albert Jansen

50

GENIETEN. Culi & Fluff ■ Ben de Cocq

51

AUVERS-SUR-OISE. Het sterfhuis van Van Gogh ■ Henk van Nieuwenhove

54

VN'S SERVICEPAGINA'S. Met de muziekweek van Walter van Hauwe en Mariet van Dijk en toneel, cabaret, musical, opera, dans, film en kindervoorstellingen ■ Judy Doorman

60

HET GEBROKEN OOR. Een echte en een gedroomde zonsopgang ■ Elmer Schönberger

61

THEATER. De humor van

Jango Edwards ■ Gerben Hellinga

62

KARAKTER. Bij de dood van
Gerben Wagenaar ■ Igor Cornelissen